

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: B. F.**, nar. „X“, bez státní příslušnosti, zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice u Lubence č. p. 41, Podbořany, PSČ 441 01, zastoupen Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem v Praze 8 – Karlín, Nile house, ul. Karolinská č. p. 654/2, PSČ 186 00, proti **žalované: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Masarykova č. p. 27, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2015, č. j. KRPU-206689-13/ČJ-2015-040022,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané prostřednictvím jeho právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor Cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 25. 9. 2015, č. j. KRPU-206689-13/ČJ-2015-040022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajišťuje za účelem správního vyhoštění

a podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 90 dnů od ode dne omezení osobní svobody žalobce, které nastalo dne 23. 9. 2015 v 16.30 hodin.

V žalobě uvedl, že vzhledem k deklarovanému účelu jeho zajištění, tj. skutečnosti, že žalobce má být vyhoštěn zpět do Iráku, je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a tudíž nezákonné, neboť se žalovaná nevyrovnala s otázkou reálného předpokladu vyhoštění. Z čl. 15 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“) a z čl. 5 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), vyplývá identický požadavek, aby zajištění cizince za účelem vyhoštění bylo nařízeno pouze v případě, že existuje reálný předpoklad, že cizinec může být do své země v době trvání zajištění skutečně vyhoštěn, což potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. Na podporu svých tvrzení odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 12/2009-61 a č. j. 1 As 93/2011-79. Dále dle žalobce platí, že zajištění cizince má být stanoveno na přesně takovou dobu, ve vztahu k níž existuje reálný předpoklad, že cizinec bude během této doby vyhoštěn. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla toliko, že současná nepřehledná a vyhrocená situace v Iráku nedává záruku rychlé spolupráce s tamními státními orgány ohledně ověření totožnosti uváděné žalobce. Dle žalobce tak existují pochybnosti o tom, zda a jaká vůbec bude spolupráce iráckých úřadů, a proto bylo zapotřebí náležitě zdůvodnit žalobou napadené rozhodnutí, které žalobce zbavuje osobní svobody na velmi dlouhou dobu. Žalovaná ovšem neuvádí, zda a kolik úspěšných vyhoštění do Iráku bylo z vlastní zkušenosti realizováno a jak dlouho taková realizace trvala. Žalobci je přitom známo, že v období od 1. 1. 2015 do 30. 9. 2015 bylo občanům Iráku uloženo 23 správních vyhoštění, avšak nebylo zrealizováno ani jediné. Pokud by k realizaci správního vyhoštění žalobce nedošlo, bude muset být propuštěn ze zajištění, a proto žalobce má za to, že jeho zajištění je zcela nepřiměřené s ohledem na reálnou nemožnost dosažení účelu omezení osobní svobody. Závěrem žalobce poukázal, že mu byla stanovena nestandardně dlouhá doba zajištění, a to rovnou na 90 dnů, tedy polovina maximální možné délky zajištění. Tato délka zajištění přitom nebyla řádně odůvodněna.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě zrekapitulovala dosavadní průběh řízení včetně důvodů obsažených v žalobou napadeném rozhodnutí. Poukázala na to, že se žalovaná zabývala i otázkou reálného předpokladu realizace správního vyhoštění do země původu žalobce, a to jak s ohledem na podané vysvětlení žalobce, tak s ohledem na běžnou praxi žalované. Dále poukázala na to, že je v otázce možnosti vyhoštění vázána závazným stanoviskem Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, které potvrdilo možnost realizace správního vyhoštění. Žalovaná podotkla, že se plně vyjádřila i k délce zajištění na straně 5 a 6 rozhodnutí, kde shrnula skutečnosti, že žalobcova totožnost není plně ověřena, žalobce nedisponuje žádným cestovním dokladem a vyčetla všechny kroky, které jsou potřebné k realizaci správního vyhoštění žalobce. Žalovaná v rozhodnutí rovněž stanovila odhadované doby k ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu. Ke skutečnostem získaným ze statistik Ředitelství služby cizinecké policie ohledně vydaných správních vyhoštění občanů Iráku poukázala na to, že vyhoštění byla ukládána od dubna 2015 v malém počtu a až v červenci bylo vydáno 8 správních vyhoštění, v srpnu 1 a v září opět 8 vyhoštění. Sice není evidována žádná realizace správního vyhoštění, ovšem nebyla realizována pouze žádná „nucená“ vyhoštění. Realizace správního vyhoštění je prováděna

pouze za předpokladu, že daný cizinec je zajištěn a zároveň nevyužije institutu dobrovolného návratu. Počet vydaných rozhodnutí o správním vyhoštění není roven počtu zahájených realizací správního vyhoštění. Žalovaná konzultovala stav s Ředitelstvím služby cizinecké policie a z konzultace vyplynulo, že v říjnu 2015 bylo do Iráku realizováno jedno vyhoštění. Dalších 7 realizací je plánováno do 10 dnů, další 2 do jednoho měsíce. Ředitelství služby cizinecké policie dále žalované sdělilo, že se prohloubily vztahy se zastupitelským úřadem v Iráku a lety do Bagdádu jsou pravidelně uskutečňovány bez problémů. Je zřejmé, že došlo k podstatnému zlepšení situace v rámci realizace správního vyhoštění cizinců pocházejících z Iráku.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a s ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a žalobce nenavrhl ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třiceti denní lhůty po doručení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 23. 9. 2015 byl žalobce zajištěn, neboť bylo zjištěno, že se pohybuje na území České republiky bez platného cestovního dokladu, kterým by prokázal svoji totožnost a nedisponuje ani vízem pro vstup a pobyt na území České republiky ani schengenského prostoru. Z podání vysvětlení žalobce, stejně jako z jeho následného vyjádření jako účastníka řízení vyplývá, že je občanem Iráku, který se rozhodl opustit Irák z důvodu špatné ekonomické a bezpečnostní situace a jeho cílem je požádat o azyl v Německu. Důvodem odchodu byla obava z válečného konfliktu a z Islámského státu. Cestovní doklad nikdy neměl ani nepředložil jiný doklad, kterým by prokázal svoji totožnost a také oprávněnost svého pobytu na území české republiky. Ví, že se v České republice a v schengenském prostoru zdržuje neoprávněně, ale myslel si, že Českou republikou jen projede. O azyl v žádné zemi dosud nežádal. Nemá žádné rodinné, ekonomické, kulturní ani společenské vazby na území České republiky. Rodinu má v Iráku. U žalobce byla zajištěna hotovost ve výši 30 Euro a 100 USD. K možnosti vycestování žalobce do Iráku si žalovaný vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 29. 9. 2015, v němž je uvedeno, že vycestování žalobce do Iráku je možné.

Podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Soud předně konstatuje, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění z území České republiky. Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Zásadní roli v daném případě hraje závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné, které je vydáváno podle ust. § 120a odst. 1 zákona o pobytu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, které je publikováno ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 2524/2012 a také na www.nssoud.cz).

V daném případě je při hodnocení odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí také nutno vzít v úvahu již shora zmíněnou předběžnost rozhodnutí o zajištění, která je zdůrazněna i tím, že toto rozhodnutí je prvním úkonem v řízení (srov. § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a správní orgán tak vychází z dosud nekompletních spisových materiálů (řízení o správním vyhoštění je teprve zahájeno), které však v daném případě dostatečně odůvodňují rozhodnutí o zajištění.

V daném případě žalovaná i Ministerstvo vnitra při formulování závazného stanoviska vycházeli z vyjádření samotného žalobce a posuzovali jeho konkrétní situaci, jak je z obou těchto rozhodnutí zřejmé. Ze žalobou napadeného rozhodnutí (str. 5 a 6) jednoznačně vyplývají úvahy o pravděpodobné délce řízení a o úkonech, jež bude nutné učinit před vycestováním žalobce mimo území České republiky. V rozhodnutí je mj. uvedeno, že bude nutno žalobci opatřit cestovní doklad a za tím účelem bude nutno kontaktovat Zastupitelský úřad Iráku. K tomuto účelu bude se žalobcem sepisována žádost o zjištění totožnosti. Cestou Ředitelství služby cizinecké policie se vyhotoví dožádání, které bude zasláno prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí do dožádaného státu. Doba vydání náhradního cestovního dokladu u státu z třetích zemí se pohybuje dle žalované od 40 do 60 dnů. Délka uvedené doby se rovněž odvíjí od spolupráce cizince. Rovněž žalovaná přihlédla k současné nepřehledné a vyhrocené situaci v Iráku, která neskýtá záruku rychlé spolupráce s tamními státními orgány. Rovněž při stanovení doby trvání zajištění žalovaná přihlédla k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy Ředitelství služby cizinecké policie obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes území jiných států Evropské unie. Tato doba se pohybuje kolem 30 dnů. Vzhledem k tomu žalovaná stanovila dobu trvání zajištění na 90 dnů.

Námítka žalobce, že žalovaná se podrobně nezabývala úkony, které mají být v době zajištění provedeny a kvalifikovaně neodhadla dobu trvání zajištění ve vztahu k situaci v Iráku je vyvrácena textem odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které svědčí o naprostém opaku. Jak již judikovaly správní soudy v minulosti, doba trvání zajištění může být odůvodněna složitostí přípravy výkonu správního vyhoštění. Zohlednit lze např. skutečnost, že žalobce během vstupu a pobytu na území České republiky nedisponoval platným cestovním dokladem ani jiným dokladem totožnosti, přičemž lze, aby správní orgán vycházel rovněž ze zkušeností z minulých případů, kdy ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu zastupitelským úřadem dotčeného státu podléhá zvláštním administrativním podmínkám a je velice zdlouhavé (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2011, č. j. 8 A 53/2011-18, které je dostupné na www.nssoud.cz). Soud konstatuje, že

tak tomu bylo i v daném případě a úvaha žalované nejen o pravděpodobnosti vyhoštění, ale i doby trvání zajištění je srozumitelná, logická a relevantní, dostatečně odůvodňující rozhodnutí o zajištění i dobu trvání zajištění.

Soud dále konstatuje, že skutečnosti, že žalobce nelegálně vstoupil na území České republiky, pobýval na jejím území nelegálně, jeho cílem je dostat se do Německa, na území České republiky nemá žádné vazby ani finanční prostředky, svědčí o tom, že je u něj dáno nebezpečí útěku a tím maření v budoucnu potencionálně uloženého správního vyhoštění, čímž jsou naplněny podmínky ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

Na základě shora uvedeného soud uzavírá, že žalovaná se zabývala situací žalobce ve vztahu k možnosti realizace vyhoštění v dostatečném rozsahu.

Soud neprováděl dokazování statistikami Ředitelství služby cizinecké policie za období od 1. 1. 2015 do 30. 9. 2015, které přiložil žalobce k žalobě, neboť jejich tvrzený obsah by na rozhodnutí soudu ničeho nezměnil. Pokud by soud přijal logiku, že pokud v minulosti nebyla realizována správní vyhoštění, nebo byla realizována v malé míře, nemůže to vést k budoucím vyhoštěním, nedošlo by k vyhoštění v budoucnu již nikdy. Při úvaze o pravděpodobnosti realizace vyhoštění v rámci rozhodování o zajištění je nutno zohledňovat aktuální situaci ve státě, do kterého má být cizinec vyhoštěn. Pokud existuje zastupitelský orgán dožadovaného státu, který nevyloučil spolupráci při realizaci správního vyhoštění, musí mít správní orgán po splnění zákonných podmínek, možnost v reálném čase vyhoštění realizovat, nebo se o něj pokusit. Jiná situace by samozřejmě nastala, pokud by již stát, do něhož by měl být cizinec vyhoštěn, fakticky neexistoval, neboť by jeho státní orgány byly z nějakého důvodu paralyzovány, neexistovaly nebo pokud by orgány tohoto státu výslovně odmítaly spolupráci. V takovém případě by předpoklad realizace správního vyhoštění zjevně nebyl dán. Tak tomu ovšem v daném případě není, neboť irácké orgány dle prohlášení žalované spolupracují a úroveň spolupráce se zvyšuje. Soud v daném případě nemá důvod prozatím o této skutečnosti pochybovat.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není z hlediska uplatněných žalobních námitek důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náklady řízení nad rámec její úřední činnosti nevznikly a navíc je ani nepožadovala.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 10. listopadu 2015

JUDr. Markéta L e h k á, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Jitka Richtrová